

Medicína.cz, 6. 5. 2016

Nová operační metoda žlučníku

Kategorie: Aktuality

📅 06.květen 2016

Problémy se žlučníkem jsou v České republice docela časté. Žlučník, který je uložen na spodní straně jater, tedy pod žebry na pravé straně břicha, napomáhá trávení potravy. Není proto překvapivé, že je náchylný k přetěžování. Potíže si můžeme způsobit hlavně nevhodnou skladbou stravy s přemírou tučných a smažených jídel. „Poškození funkce žlučníku, tvorba žlučových kamenů, ale i žlučníkový záchvat představují poměrně časté zdravotní komplikace nejvíce postihující lidi středního a staršího věku. Obtíže se žlučníkem nás mohou zastihnout hlavně v období velkého hodování a někdy vyústí až v nutnost operace,“ uvádí MUDr. Vratislav Syrovátka z Nemocnice Mělník, kterou provozuje společnost VAMED Mediterra.

Nejčastějšími problémy v souvislosti se žlučníkem jsou žlučníkové kameny a žlučníková kolika. Žlučníkové kameny vznikají, když ze zahuštěné žluče začnou vypadávat krystaly cholesterolu nebo žlučového barviva. Ty se poté zvětšují. Potíže působí hlavně jejich pohyb či ucpaní žlučových vývodů, jež se projevují velmi silnou záchvatovou bolestí v nadbříšku. Přítomnost kamenů lze potvrdit ultrazvukem. „Pohyby žlučníkových kamenů nebo jejich uvíznutí mohou vyvolat také žlučníkovou koliku, která začíná náhlými urputnými bolestmi nadbříšku vystřelujícími do zad pod pravou lopatku. Kolika může rychle sama odeznít, někdy ale trvá i několik hodin. Při záchvatu se doporučuje vyhledat lékařskou pomoc, protože žlučníkovou koliku mohou provázet další vážné komplikace, například zablokování žlučovodů nebo prasknutí žlučníku.

Operace žlučníku se provádí při výskytu kamenů, zánětu, nádoru nebo žlučového písku. Odstranění žlučníku se dříve provádělo klasickým řezem v pravém podžebří, v poslední době pak laparoskopicky. Při laparoskopické operaci se třemi nebo čtyřmi drobnými rankami zavede do břišní dutiny kamera a speciální nástroje. Žlučník se oddělí od okolních tkání a celý se vyndá ven. Lékaři žlučník operují v celkové anestezii a zákrok trvá obvykle méně než jednu hodinu. Laparoskopická metoda představuje oproti klasické značné zlepšení. Dnes už ale existuje ještě modernější technika - metoda N.O.T.E.S.

Medicína.cz, 6. 5. 2016

Jedná se o tzv. hybridní laparoskopickou operační metodu (z anglického jazyka – Natural Orifice Transluminal Endoscopic Surgery = transluminální endoskopická chirurgie přirozeným otvorem). Principem této unikátní operační metody je vstup do dutiny břišní přes přirozené tělní dutiny (ústa, močová trubice, pochva a konečník). V mělnické nemocnici touto metodou operovali první pacientku před osmi lety, konkrétně 23. června 2008. Tehdy pracoviště bylo první ve střední a východní Evropě.

Průměrný věk operovaných žen je 44,8 let, nejmladší pacientkou byla dvacetiletá dívka a nejstarší dvašedesátiletá paní. Operace žlučníku většinou trvá hodinu, lékaři ji ale zvládli i za 30 minut.

Metoda N.O.T.E.S. slibuje operaci bez jizev, na břicho zůstává jen pětimilimetrová jizvička v pupíku od laparoskopického nástroje. A právě kosmetický efekt je pro hodně pacientek zásadní. Nejen že v pochvě rána není vidět, ale ani nebolí a žádným způsobem pacientku neomezuje. Přitom při klasické operaci žlučníku zůstává na břicho i více než 20centimetrová jizva a laparoskopická operace zanechá na břicho nejméně tři ranky dlouhé jeden centimetr.

Rozdíl mezi klasickou a laparoskopickou operací žlučníku a metodou N.O.T.E.S. je nejen v jizvách, ale i v délce pobytu v nemocnici a v rychlosti rekonvalescence. Nezanedbatelnou výhodou této unikátní metody je také snížení vzniku infekcí v ranách a dalších komplikací, například kýly. S menšími riziky souvisí i rychlejší rekonvalescence. Po operaci N.O.T.E.S odcházejí pacientky domů většinou první den a do práce mohou už za týden, zatímco po laparoskopické jsou propuštěny později a do zaměstnání se navracejí asi za 14 dní. Po klasické operaci je rekonvalescence ještě delší.